

Departementet

J.nr. SN 2001-401-1395

Den 20. maj 2005

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 77 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål 77

Ministeren bedes redegøre for de hollandske erfaringer med at dæmpe forureningen forbundet med industriel husdyrproduktion, herunder erfaringer med tilbagebetaling og økonomiske ophørsordninger.

Svar

I 1998 blev de hollandske regler om kvoter for produktion af husdyrgødning for svin ændret til et system med husdyrproduktion rettigheder eller kvoter for alle husdyrbrug.

I rapporten fra Balancegruppen (F1) udarbejdet i forbindelse med forarbejdet til VMP III er den hollandske regulering (MINAS) beskrevet og evalueret på side 41-43. Det fremgår bl.a. her at reguleringen er baseret på en afgift på bedriftens overskud af kvælstof og fosfor. Ved overførsel af husdyrgødning mellem ejendomme udtages analyser til dokumentation for den overførte mængde, hvilket har resulteret i et omfattende og omkostningstungt analysearbejde. Det er oplyst at systemet koster 200 mio. EUR årligt at administrere for erhvervslivet. De offentlige omkostninger er anslået til 100 mio. EUR årligt. Til sammenligning vurderes den danske regulering at koste ca. 3 mio. EUR årligt i offentlige udgifter til administration dvs. kontrol og tilsyn med gødningsregnskaber osv. EU-kommissionen har ikke godkendt MINAS som Hollands implementering af Nitratdirektivet, hvorfor Holland nu vil gennemføre en regulering baseret på tilførselsnormer som den danske regulering.

Med henblik på at reducere den totale mængde husdyrgødning iværksatte den hollandske regering i januar 2000 en to-årig opkøbsordning (2000 og 2001). Formålet med ordningen var at reducere overskuddet af husdyrgødning ved at give svine-, fjerkræproducenter og producenter af fedekalve mulighed for at afvikle produktionen. Ordningen indebar, at den hollandske stat (med økonomisk støtte fra de lokale enheder) opkøbte produktionsrettighederne fra de producenter, der ønskede at afvikle. Endvidere blev producenterne ydet et mindre økonomisk bidrag samt støtte til nedrivning og fjernelse af staldanlæg på en miljømæssigt forsvarlig måde. I de to år ordningen var gældende blev der alt blev brugt EUR 250 millioner. Det samlede opkøb af produktionsrettigheder svarede til 11.890 tons P2O5 og 25.550 tons N.

Den samlede hollandske regulering har ligesom den danske reduceret næringsstoffabene til miljøet betydeligt siden midten af 80'erne. Ved sammenligningen mellem resultaterne i Holland og Danmark skal man være opmærksom på, at tabene per hektar generelt er større i Holland end i Danmark. Holland har ligesom Danmark halveret fosforoverskuddet siden midten af 80'erne. I Holland er kvælstofoverskuddet i samme periode også halveret, mens det i Danmark er reduceret med 37 %. Derimod er reduktionen i handelsgødningsforbruget med kvælstof reduceret mere i Danmark, hvor der har været en reduktion på 49 %, mens Holland har reduceret med ca. 40 %. Ifølge den seneste opgørelse vedrørende reduktionen

af ammoniakfordampningen har Holland reduceret med 41 % i periode 1990-2002, mens Danmark i samme periode har reduceret med 24 %. En del af forklaringen til forskellene i de miljømæssige resultater skyldes, at Danmark primært har satset på en stram styring af kvælstoftilførslen til markerne, mens Holland, som har haft en større husdyrintensitet som udgangspunkt, har satset på en reduceret husdyrproduktionen og derudover satset på en styring af det samlede kvælstofoverskud. Det kan derfor supplerende bemærkes, at Holland har reduceret kvælstofudskillelsen i husdyrproduktionen med ca. 30 %, mens kvæstofudskillelsen fra husdyrproduktionen i Danmark har været nogenlunde konstant siden midten af 80'erne..